

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2123/70 - 2019 මැයි 16 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා - 2019.05.16

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනත

4 (2) උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලබන පළකිරීම්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (මින් මතු "ආයතනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වෙත පැවරී ඇති බලතල අනුව, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති SLFRS 3 ව්‍යාපාර සංයෝජන (ව්‍යාපාරයක් යන්න සඳහා වන නිර්වචනය) සඳහා වන සංශෝධන 2020 ජනවාරි 01 දිනයෙන් පසු බලාත්මක වන පරිදි සම්මත කර ඇති අතර එකී සංශෝධන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනතේ අරමුණ සඳහා මේ සමග පළකර ඇත. මෙම සංශෝධන වර්ෂ දෙදහස් විස්සේ ජනවාරි පළමු දින හෝ ඊටපසු ආරම්භ වන කාලපරිච්ඡේද ආවරණය කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බලාත්මක කළ යුතුය. කලින් ව්‍යවහාර කිරීමට අවසර දේ.

ආයතනයේ පාලක සභාවේ අණ පරිදි,

ප්‍රසන්න ලියනගේ,
ලේකම්.

2019 මැයි මස 16 වැනි දින,
කොළඹ 07,
මලලසේකර මාවත,
අංක 30 ඒ,
ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ දී ය.

ව්‍යාපාරයක් නිර්වචනය

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.3 (SLFRS 3) ව්‍යාපාර සංයෝජනවලට සංශෝධන

3 ඡේදය, අ පරිශිෂ්ටයේ ඇති ව්‍යාපාර යන පදයේ නිර්වචනය සහ ආ7-ආ9 ඡේද, ආ11 සහ ආ12 ඡේද සංශෝධනය කරයි. 64ට ඡේදය, ආ7අ - ආ7ඇ සහ ඇ12අ - ආ12ඇ ඡේද සහ ආ7අ, ආ8 සහ ආ12 ඡේදවල මාතෘකා එකතු කරයි. ආ10 ඡේදය ඉවත් කරයි. නව පාඨය යටින් ඉරක් අදින අතර ඉවත් කරන පාඨ ඉරකින් කපා හරියි.

ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් හඳුනාගැනීම

- 3 අස්තීත්ත්වය ගනුදෙනුවක් හෝ වෙනත් සිද්ධියක් ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් දැයි නිශ්චය කළ යුත්තේ, මෙම SLFRSහි නිර්වචනය ව්‍යවහාරනය අත්පත් කරගන්නා වත්කම් සහ පවරා ගන්නා වගකීම් ව්‍යාපාරයකින් සමන්විත වීමේ අවශ්‍යතාවය අනුවයි. අත්පත් කරගන්නා වත්කම් ව්‍යාපාරයක නොවේ නම් වාර්තාකරණ අස්තීත්ත්වය ගනුදෙනුව හෝ වෙනත් සිද්ධිය වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීමක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු වේ. ආ5- ආ12ඇ ඡේද ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් සහ ව්‍යාපාරය පිළිබඳව නිර්වචනය හඳුනාගැනීම මත මඟපෙන්වීම සලසයි.

බලපවත්නා දිනය සහ සංක්‍රාන්තිය

බලපවත්නා දිනය

...

- 64ට 2018 නොවැම්බර් නිකුත් කළ ව්‍යාපාරයක් යන නිර්වචනය ආ7අ - ආ7ඇ, ආ8අ - ආ12ඇ ඡේද එකතු කර ඇති අතර පරිශිෂ්ට අ හි ව්‍යාපාරය යන පදයේ නිර්වචනය සංශෝධය කර 3 ඡේදය, ආ7 - අ9, ආ11, ආ12 ඡේද සංශෝධනය කර ඇත. ආ10 ඡේදය ඉවත් කර ඇත. 2020 ජනවාරි 01 දින හෝ ඊට පසු ආරම්භ වන ප්‍රථම වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භ වන දින හෝ ඊට පසු අත්පත් කරගත දිනය වන ව්‍යාපාර සංයෝජනවලට සහ එම කාලපරිච්ඡේදයේ ආරම්භ වන දින හෝ ඊට පසු පසු සිදුවන වත්කම් අත්පත් කරගැනීම්වලට මෙම සංශෝධන අස්තීත්ත්වයක් විසින් ව්‍යවහාර කළ යුතු වේ. මෙම සංශෝධන කලින් ව්‍යවහාර කිරීමට ඉඩ දෙයි. අස්තීත්ත්වයක් මෙම සංශෝධන එසේ කලින් ව්‍යවහාර කරන විට එම කරුණ හෙළිදරව් කළ යුතු වේ.

අ පරිශිෂ්ටය

නිර්වචන පද

...

ව්‍යාපාර

ආයෝජකයින්ට හෝ අනෙකුත් අයිතිකරුවන්ට සාමාජිකයින්ට හෝ සහභාගිවන්නන්ට සාප්‍රථම ලාභාංශ, පිරිවැය අවම කිරීම හෝ වෙනත් ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් ලබාදීමේ ස්වරූපයෙන් සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් භාණ්ඩ හෝ සේවා පාරිභෝගිකයින්ට සැපයීම, ආයෝජන ආදායම් උත්පාදනය කිරීම (එනම් ලාභාංශ සහ පොළිය) හෝ වෙනත් ආදායම් උත්පාදනය කිරීමේ අරමුණින් මෙහෙයවීමේ සහ පාලනය කිරීමේ හැකියාව ඇති එකිනෙකට සම්බන්ධවූ ක්‍රියාකාරකම් සහ වත්කම් සමූහයකි.

ව්‍යාපාරයක් නිර්වචනය (3 වන ඡේදය ව්‍යවහාරකරණය)

- ආ7 නිමවුම් ඇති කිරීම සඳහා දායකවීමට හැකි එම යෙදවුම් සහ එම යෙදවුම්වල භාවිතා කරන ක්‍රියාවලිවලින් ව්‍යාපාරයක් සමන්විත වේ. ව්‍යාපාරවලට සාමාන්‍යයෙන් නිමවුම් ඇති ව්‍යාපාරයක් ලෙස සුදුසුකම් ලැබීමට සංකලිත වූ සමූහයක් සඳහා නිමවුම් අවශ්‍ය නොවේ. ව්‍යාපාරයක මූලිකාංග තුන පහත සඳහන් පරිදි නිර්වචනය කෙරේ. (ව්‍යාපාරයක මූලිකාංග මත මඟපෙන්වීම සඳහා ආ8- ආ12 ඡේද බලන්න)

- (අ) **යෙදවුම:** ක්‍රියාවලි එකක් හෝ වැඩි ගණනක් එයට භාවිතා කරන විට නිමැවුම් ඇතිකරන හෝ නිමැවුම් ඇතිකිරීමට දායකවීමට හැකියාව ඇති ඕනෑම ආර්ථික සම්පතකි. උදාහරණවලට ජංගම නොවන වත්කම් (අස්පාශ්‍ය වත්කම් හෝ ජංගම නොවන වත්කම් පාවිච්චි කිරීමේ හිමිකම ඇතුළත්ව) බුද්ධිමය දේපළ, අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හෝ අයිතින් සහ සේවකයන් ලබා ගැනීමට ප්‍රවේශයේ හැකියාව ඇතුළත් වෙයි.
- (ආ) **ක්‍රියාවලිය:** යෙදවුමකට හෝ යෙදවුම්වලට ව්‍යවහාර කළ විට හෝ නිමැවුම් ඇති කිරීමට දායකවීමට හැකියාව ඇති ඕනෑම පද්ධතියක් ප්‍රමිතියක්, නියමයන්, සම්ප්‍රදාය හෝ නීති වේ. උදාහරණවලට උපකම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලි, මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලි සහ සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලි ඇතුළත්ය. මෙම ක්‍රියාවලි සංකේතාත්මකව ලේඛන ගතවන නමුත් යෙදවුම් භාවිතා කිරීමෙන් නිමැවුම් ඇති කිරීමට හැකියාව ඇති නීති සහ සම්ප්‍රදායන් අනුගමනය කිරීමෙන් අවශ්‍ය ප්‍රවීණතාව සහ පළපුරුද්ද ඇති සංවිධානමය අවශ්‍ය ප්‍රවීණතාවය සහ පළපුරුද්ද ඇති සංවිධානය වූ බුද්ධිමය හැකියාව ශ්‍රමකාය නීති සම්ප්‍රදායන් අනුගමනය කිරීමෙන් යෙදවුම් වලින් නිමැවුම් ඇති කිරීමට හැකියාව ඇති ක්‍රියාවලි සැලකිය හැකිය. (ගිණුම්කරණය, බිල්පත් සැකසීම, පඩිපත සහ වෙනත් පරිපාලන පද්ධතින්, අවශේෂයන්ගේ නිමැවුම් ඇති කිරීමට භාවිතා කරන ක්‍රියාවලි නොවේ).
- (ඇ) **නිමැවුම:** යෙදවුම් සහ එහි යෙදවුම්වලට භාවිතා වන ක්‍රියාවලිවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සාමාන්‍ය ක්‍රියාකම්වලින් හාණ්ඩ හෝ සේවා පරිභෝගිකයින්ට සැපයීම, ආයෝජන ආදායම් උත්පාදනය කිරීම (එනම් ලාභංශ සහ පොළිය) හෝ වෙනත් ආදායම් උත්පාදනය කිරීමයි ~~ආයෝජනයන්ට හෝ වෙනත් අයිතිකරුවන්ට සාමාජිකයන්ට හෝ සහභාගිවන්නන්ට සෘජුවම ලාභාංශ පිරිවැය අඩුවීම හෝ වෙනත් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ස්වරූපයෙන් ඵලදාවක් සැලසීම හෝ සැලසීමයි ඇති හැකියාව.~~

සාධාරණ වටිනාකමේ සංකේන්දකරණය හඳුනා ගැනීමට විකල්ප පරීක්ෂාව

ආ7අ අත්පත් කර ගත් ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් හෝ වත්කම් ව්‍යාපාරයක් නොවේදැයි සරල තක්සේරු කිරීමක් කිරීමට ඉඩදීමට ආ7 ආ ඡේදයේ විකල්ප පරීක්ෂාව (සංකේන්දකරණ පරීක්ෂාව) නියමකර ඇත. අස්තිත්ත්වයකට පරීක්ෂාව ව්‍යවහාර කිරීමට තෝරා ගැනීමට හෝ ව්‍යවහාර නොකිරීමට තෝරා ගැනීමට හැකිය. එක් එක් ගනුදෙනුව හෝ අනෙකුත් සිද්ධිය සඳහා වෙන වෙනම එකී තෝරා ගැනීම සිදුකිරීමට අස්තිත්ත්වයකට හැකියාව ඇත. මෙම සංකේන්දකරණ පරීක්ෂාවේ පහත ප්‍රතිඵල තිබේ.

(අ) සංකේන්දකරණ පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ නම් ක්‍රියාකාරකම් සමූහය සහ වත්කම් ව්‍යාපාරයක් නොවන බව නිශ්චය කරන අතර තවදුරටත් තක්සේරුව අවශ්‍ය නොවේ.

(ආ) සංකේන්දකරණ පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ නොවන්නේ නම් හෝ අස්තිත්ත්වය පරීක්ෂාව ව්‍යවහාර කිරීමට තෝරා නොගන්නේ නම් ආ8 - ආ12ඇ ඡේදවල නියම කර ඇති තක්සේරුව අස්තිත්ත්වය මගින් ඉටු කළ යුතු වේ.

ආ7ආ අත්පත්කරගත් දළ වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම් සම්පූර්ණයෙන්ම තනි හඳුනාගත් වත්කමක හෝ සමාන හඳුනාගත් වත්කම් කාණ්ඩයක් තුළ වේ නම් සංකේන්දකරණ පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ වේ. මෙම සංකේන්දකරණ පරීක්ෂාව සඳහා :

(අ) අත්පත්කරගත් දළ වත්කම්වල මුදල් සහ මුදල්වලට සමාන දෑ, විලම්භිත බදු වත්කම් සහ විලම්භිත බදු වගකීම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවන කීර්තිනාමය ඉවත් කළ යුතු වේ.

(ආ) දළ වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම තුළ අත්පත් කරගත් ශුද්ධ හඳුනාගත් වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම ඉක්මවා සිදුකරන ඕනෑම ප්‍රතිෂ්ඨාවක් (පාලනය නොවන හිමිකම් සාධාරණ ම සහ කලින් තබාගත් හිමිකමේ සාධාරණ වටිනාකමද ඇතුළු අන්තර්ගත කළ යුතුය. අත්පත් කරගන්නා ලද දළ වත්කම් අත්පත් කරගත් දළ වත්කම් වල සාධාරණ අගය සාමාන්‍යයෙන් නිශ්චය කරන්නේ, පවරාගත් වගකීම්වල සාධාරණ අගයට (විලම්භිත බදු වගකීම් හැර) හුවමාරු කළ ප්‍රතිෂ්ඨාවේ සාධාරණ අගයට (එකතු කලා පාලනය නොවන හිමිකමේ සාධාරණ වටිනාකම සහ කලින් තබා ගත් හිමිකමේ සාධාරණ වටිනාකම ඇතුළත්ව) එකතු කිරීමෙන් එයින් අ උප ඡේදයේ හඳුනාගත් අයිතම ඉවත් කිරීමෙනි.

කෙසේවෙතත් අත්පත් කරගත් දළ වත්කම්වල සාධාරණ අගය එම එකතුවට වඩා වැඩි නම් වඩා නිශ්චිත ගණනය කිරීමක් සමහර විට අවශ්‍ය විය හැකිය.

(ඇ) ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් තුළ තනි හඳුනාගත හැකි වත්කමක් ලෙස හඳුනාගෙන මනින ලද ඕනෑම වත්කමක් හෝ වත්කම් කාණ්ඩයක්, තනි හඳුනාගත හැකි වත්කමක් තුළ ඇතුළත් කළ යුතු වේ.

(ඈ) සැලකිය යුතු පිරිවැයක් දැරීමකින් තොරව හෝ එම වත්කමට (උදාහරණ ලෙස ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි) උපයෝජනයේ හෝ වත්කමක සාධාරණ අගයේ සැලකිය යුතු හීනවීමකින් තොරව කිසියම් ස්පෘෂ්‍ය වත්කමක් හා සම්බන්ධ හෝ භෞතිකව තවත් වත්කමකින් (හෝ SLFRS 16 කල්බදු හි නිශ්චිත කල්බදුකට පාදක කරගත් වත්කමකින්) ඉවත් කර භාවිතයට ගත නොහැකි ස්පෘෂ්‍ය වත්කමක් වන විටදී එම වත්කම් තනි හඳුනාගත හැකි වත්කමක් ලෙස සැලකිය යුතු වේ.

(ඉ) එක සමාන වත්කමක් දැයි තක්සේරු කිරීමේදී, අස්තිත්ත්වයක් එක් එක් තනි හඳුනාගත හැකි වත්කමේ ස්වභාවය සහ එම වත්කම් වලින් නිමවුම කළමනාකරණය කිරීම සහ ඇති කිරීම ආශ්‍රිත අවදානම් සැලකිය යුතු වේ. (එනම් අවදානම් ලක්ෂණ වේ)

(ඊ) පහත සඳහන් දෑ එක සමාන වත්කම් ලෙස සලකනු නොලැබේ:

(i) ස්පෘශ්‍ය වත්කම් සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කමක්;

(ii) ඇ උපඡේදයේ නිර්ණායක අනුව තනි හඳුනා ගත හැකි වත්කමක් ලෙස සලකනු ලබන්නේ නම් හැර විවිධ පන්තිවල ස්පෘශ්‍ය වත්කම් (උදාහරණ තොග, නිෂ්පාදනය කරන උපකරණ සහ මෝටර් රථ);

(iii) විවිධ පන්තිවල හඳුනාගත හැකි අස්පෘශ්‍ය වත්කම් (උදාහරණ ලෙස සන්නම්, නාම බලපත්‍ර සහ සංවර්ධනය කිරීම යටතේ ඇති අස්පෘශ්‍ය වත්කම්);

(iv) මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය නොවන වත්කම්

(v) විවිධ පන්තිවල මූල්‍ය වත්කම් (උදාහරණ ලෙස ලැබිය යුතු මුදල් සහ ස්කන්ධ උපකරණවල ආයෝජන) ; සහ

(vi) එකම වත්කම් පන්තිය තුළ නමුත් සැලකිය යුතු විවිධ අවදානම් ලක්ෂණ තිබෙන හඳුනාගත හැකි වත්කම්

ආ7ඇ ආ7ආ ඡේදයේ අවශ්‍යතාවයන්වලින්, LKAS 38 අස්පෘශ්‍ය වත්කම් හි සමාන වත්කම් සම්බන්ධයෙන් වන මාර්ගෝපදේශ විකරණය කිරීමට හෝ LKAS 16 දේපළ, පිරිසහ සහ උපකරණ, LKAS 38 සහ LKAS 7 මූල්‍ය සාධනපත්‍ර හෙලිදරව් කිරීම් හි පන්තිය යන පදයේ අර්ථ නිරූපණය වෙනස් කිරීමට භාජනය නොකරයි.

ව්‍යාපාරයක මූලිකාංග

ආ 8 ව්‍යාපාරවල නිමවුම් සාමාන්‍යයෙන් තිබුණා වුවත්, ව්‍යාපාරයක් ලෙස සුදුසුකම් ලැබීමට සංකලිත ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් සහ වත්කම් සඳහා නිමවුම් අවශ්‍ය නොවේ. ව්‍යාපාරය යන නිර්වචනයේ හඳුනාගත් අරමුණු සඳහා මෙහෙයවනු ලැබීමේ සහ කළමනාකරණය කිරීමේ හැකියාවට සංකලිත වූ ක්‍රියාකාරකම් සමූහයකට සහ වත්කම්වලට එකට එක්වී නිමවුම් බිහිකිරීමට යෙදවුම් සහ එම යෙදවුම්වලට භාවිතා කළ ක්‍රියාවලීන් යන අත්‍යවශ්‍ය මූලිකාංග දෙක අවශ්‍ය වේ. කෙසේවෙතත් වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන්ට ව්‍යාපාරය අත්පත්කර ගැනීමේ දක්ෂතාවය සහ නිමවුම් නිෂ්පාදනය අඛණ්ඩව භෙදයා හැකි නම් විකුණුම්කරු එම ව්‍යාපාරය මෙහෙයවීමට භාවිතා කරන සියළුම යෙදවුම් හෝ ක්‍රියාවලීන් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. උදාහරණ ලෙස ව්‍යාපාරය ව්‍යාපාරය තමන්ගේම යෙදවුම් හෝ ක්‍රියාවලීන් සමග සංකලිත කර ඇත්තේ නැතිනම්, කෙසේ වෙතත් ව්‍යාපාරයක් ලෙස සැලකීමට නිමවුම් බිහි කිරීමේ හැකියාවට එකට එක්වූ සැලකිය යුතු දායකත්වය දෙන අඩුම තරමේ යෙදවුමක් සහ ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාවලියක් සංකලිත වූ ක්‍රියාකාරකම් සමූහයකට සහ වත්කම්වලට ඇතුළත් කළ යුතුයි. ක්‍රියාකාරකමක් ප්‍රමාණවත්දැයි තක්සේරු කරන්නේ කෙසේදැයි ආ12ආ ඡේද විශේෂයෙන් සඳහන් කරයි.

ආ8අ අත්පත්කරගත් සංකලිත ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් සහ වත්කම් සඳහා නිමවුම් තිබූ පමණින්ම අත්පත්කරගත් සංකලිත ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් සහ වත්කම් සඳහා නිමවුම් තිබූ පමණින්ම හෝ අයහාරය අඛණ්ඩව පැවති පමණින්ම පෙර සැලකිය යුතු ක්‍රියාවලිය හා යෙදවුම යන දෙකම අත්පත් කර ගෙන තිබෙන බව සැලකිල්ලට නොගත යුතුය.

ආ9 අස්තිත්වයේ සංවර්ධනයේ අවස්ථාවද ඇතුළත්ව ව්‍යාපාරයේ මූලිකාංගවල ස්වභාවය සහ අස්තිත්වයේ මෙහෙයුම්වල (ක්‍රියාකාරකම්වල) ව්‍යුහය කර්මාන්තය අනුව වෙනස් වෙයි. ස්ථාපිත ව්‍යාපාර සඳහා බොහෝ විට විවිධ වර්ගයේ යෙදවුම්, ක්‍රියාවලීන් සහ නිමවුම් ඇති අතර අළුත් ව්‍යාපාර සඳහා බොහෝවිට ඇත්තේ යෙදවුම් සහ ක්‍රියාවලි ස්වල්පයක් සහ සමහර විට එක නිමවුමකි. (තනි නිෂ්පාදනයකි) සෑම ව්‍යාපාරයකටම වාගේ වගකීම්ද ඇති නමුත් ව්‍යාපාරයකට වගකීම් තිබීම අවශ්‍ය නොවේ. තවදුරටත් අත්පත් කරගත් ක්‍රියාකාරකම් සමූහය සහ වත්කම් ව්‍යාපාරයක් නොවන නමුත් වගකීම්ද එහි තිබිය හැකිය.

~~ආ10 සංකලිත වූ ක්‍රියාකාරකම් සමූහයකට සහ වත්කම් සංවර්ධනය වන අවධියේදී නිමවුම් නොතිබිය හැකිය. එසේ නොවේ නම් අත්පත් කරගන්නා විසින් ව්‍යාපාරයක් සමූහයක්දැයි නිශ්චය කිරීමට වෙනත් සාධක සලකා බැලිය යුතුය. එම සාධක අතුළත් නමුත් ඒවාට සීමා නොවී සමූහය:~~

~~(අ) සැලසුම් කල ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කර තිබීම;~~

~~(ආ) එම යෙදවුම් නිපදවිය හැකි සේවකයින්, බුද්ධිමය දේපළ සහ වෙනත් යෙදවුම් සහ ක්‍රියාවලි තිබීම;~~

~~(ඇ) භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට සැලසුම අනුව ඉදිරියට යෑම; සහ~~

~~(ඈ) නිෂ්පාදනයක් මිලදී ගන්නා වූ ගනුදෙනුකරුවන්ට ප්‍රවේශ වීමට ඇති හැකියාව.~~

~~සංවර්ධන අවධියේදී ව්‍යාපාරයක් ලෙස සුදුසුකම් ලැබීමට නියමිත සංකලිත ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් සහ වත්කම් සඳහා ඉහත දැක්වූ සියළුම සාධක පැවතීමට අවශ්‍ය නොවේ.~~

ආ11 විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් සහ වත්කම් සමූහය ව්‍යාපාරයක් දැයි නිශ්චය කිරීමේදී, සංකලිත වූ සමූහය වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන් විසින් මෙහෙයවීම සහ කළමනාකරණය කිරීමේ දක්ෂතාවය මත පදනම් විය යුතුය. ඒ අනුව නියමිත සමූහය ව්‍යාපාරයක්ද යන්න ඇගයීමේදී විකුණුම්කරු සමූහය ව්‍යාපාරයක් ලෙස මෙහෙයවීම හෝ අත්පත් කර ගන්නා විසින් සමූහය ව්‍යාපාරයක් ලෙස මෙහෙයවීමට අපේක්ෂා කරන්නේද යන්න අදාළ නොවේ.

අත්පත් කරගත් ක්‍රියාවලිය ප්‍රමාණවත්දැයි තක්සේරු කිරීම

ආ12 මෙයට පටහැනිව සාක්ෂි නොමැති නම් නියමිත වත්කම් යන ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක කිප්පිනාමයක් පැවතීමට ව්‍යාපාරයක් බවට අනුමාන කල යුතුය. කෙසේ වෙතත් ව්‍යාපාරයකට කිප්පිනාමයක් නොමැති විය හැකිය. අත්පත් කරගත් ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් සහ වත්කම්වල නිමවුම් නොමැති නම් (ආ 12ආ ඡේද) සහ එයට නිමවුම් තිබේ නම් (ආ 12ඇ ඡේද) අත්පත්කරගත් ක්‍රියාවලියක් ප්‍රමාණවත් දැයි තක්සේරු කරන්නේ කෙසේදැයි ආ 12අ - ආ 12ඇ ඡේද විස්තර කරයි.

ආ12අ අයහාරය උත්පාදනය ආරම්භ කර නොමැති ආරම්භක අවදියේ පවතින අස්තිත්වයක් අත්පත් කරගත් දිනට අත්පත් කරගත් ක්‍රියාකාරකම් සමූහය සහ වත්කම් තුළ නිමවුම් තිබිය නොහැකි අවස්ථාවක් සඳහා උදාහරණයකි. තවදුරටත් අත්පත්කරගත් ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් සහ වත්කම් එම අත්පත් කර දිනට අයහාරයන් උත්පාදනය කර ඇත්නම් පසුකාලීනව බාහිර ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් අයහාරය තවදුරටත් ජනනය නොවේ නම් වුවත් (උදාහරණ ලෙස එය අත්පත්කරගන්නා විසින් සංකලිත වන නිසා) අත්පත් කරගත් දිනට එයට නිමවුම් තිබෙන බව සලකා බලයි.

ආ12ආ අත්පත්කර ගත් දිනට ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක හා වත්කම්වල නිමවුමක් නොමැති නම්, අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය (හෝ ක්‍රියාවලීන් සමූහය) ප්‍රමාණවත්ද යන්න පහත සඳහන් කරුණු පවතී නම් පමණක් සලකා බැලිය යුතුය:

(අ) අත්පත්කරගත් යෙදවුමක් හෝ යෙදවුම් නිමවුම්වලට පරිවර්තනය කිරීමට හෝ සංවර්ධනය කිරීමට වන හැකියාව සඳහා වැදගත් වීම; සහ

(ආ) අත්පත් කරගත් යෙදවුම් එම ක්‍රියාවලිය ඉටු කිරීමට (හෝ ක්‍රියාවලි සමූහය) අවශ්‍ය නිපුණතා සහ පලපුරුද්ද තිබෙන සංවිධානමය ශුම බලකායක් විසින් සංවිධානමය ශුම බලකාය නිමවුම් වලට සංවර්ධනය කළහැකි සහ පරිවර්තන කළහැකි යෙදවුම් යන දෙකම ඇතුළත් වේ. එම වෙනත් යෙදවුම්වල පහත දෑ ඇතුළත් වේ:

(i) භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් සංවර්ධනය කිරීමට භාවිතාකරන බුද්ධිමය දේපළ;

(ii) නිමවුම් ඇති කිරීමට සංවර්ධනය කිරීමට හැකි වෙනත් ආර්ථික සම්පත්; හෝ

(iii) අවශ්‍ය දවස වලට ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමට හෝ අනාගත නිමවුම් ඇති කිරීමට ඇති හිමිකම.

උපඡේද (ආ) I -III හි සඳහන් යෙදවුම්වලට උදාහරණ, තාක්ෂණය, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති, නිශ්චල දේපළ සහ මිනිස් අයිතිය ඇතුළත් වේ.

ආ12ඇ අත්පත් කරගත් දිනට ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක සහ වත්කම්වල නිමවුම් තිබෙනම්, අත්පත් කර ගත් ක්‍රියාවලිය (හෝ ක්‍රියාවලි සමූහය) අත්පත් කරගත් යෙදවුම් සහ නිමවුම්වලට ව්‍යවහාර කර තිබෙන විට එය ප්‍රමාණවත් ලෙස සලකනු ලබන්නේ:

(අ) නිමවුම නොකඩවා කර ගෙන යාමේ හැකියාව සඳහා එය වැදගත් වන අතරම අත්පත්කරගත් යෙදවුම් එම ක්‍රියාවලිය (හෝ ක්‍රියාවලින් සමූහය) ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා, දැනුම හෝ පළපුරුද්ද සංවිධානාත්මක ශුම බලකාය තුළින් සහන්විත වන්නේ නම්; හෝ

(ආ) නිමවුම නොකඩවා නිෂ්පාදන කිරීමේ හැකියාවට සැලකිය යුතු ලෙස දායක වීම සහ:

(i) එය අනෙකු හෝ හිමි ලෙස සලකා බලනු ලැබේ නම්; හෝ

(ii) සැලකිය යුතු පිරිවැය දැරීමකින්, ප්‍රයත්න දැරීමකින් හෝ නිමවුම් අඛණ්ඩව බිහිකිරීමේ හැකියාව කල් දැමීමකින් තොරව එය ප්‍රතිෂ්ඨාපන කිරීමට නොහැකිවීම

ආ12ඇ ආ12ආ හෝ ආ12ඇ ඡේද දෙක සඳහා පහත සඳහන් අමතර සාකච්ඡාවන්ද සහයෝගය ලබා දේ.

(අ) අත්පත් කරගත් ගිවිසුමක් යෙදවුමක් වන අතර ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාවලියක් නොවේ. එසේනමුත් අත්පත් කරගත් ගිවිසුමක් (උදාහරණ ලෙස පිටතින් සිදුකරන දේපල කළමනාකරණය හෝ පිටතින් සිදුකරන වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා වන ගිවිසුමක්), සංවිධානමය ශුම බලකායකට ප්‍රවේශය ලබා දිය හැකිය. එවැනි ගිවිසුමක් තුළින් ප්‍රවේශය ලැබූ ශුම බලකායක් අස්තිත්ත්වය විසින් පාලනය කරනු ලබන හෝ නොඑසේනම් අත්පත් කර ගනු ලබන ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාවලියක් සිදුකරන්නේද යන්න අස්තිත්ත්වය විසින් තක්සේරු කළ යුතුය. එම තක්සේරුව කිරීමේදී සලකා බලන සාධකවලට ගිවිසුමේ කාලය සහ අළුත්කිරීමේ කොන්දේසිද ඇතුළත් වේ.

(ආ) අත්පත් කරගත් සංවිධානමය ශුම බලකාය ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමේදී අපහසුකම්, නිමවුම අත්පත් කරගැනීමේ හැකියාවට සංකීර්ණ ක්‍රියාවලියක් අත්පත් කරගත් සංවිධානමය ශුම බලකාය ඉටුකරන බවත් ඇගයිය හැකිය.

(ඇ) උදාහරණ ලෙස නිමවුම බිහිකිරීමට අවශ්‍ය සියළුම ක්‍රියාවලින් තුළ යම් ක්‍රියාවලියක් උපකාරක හෝ සුළු ක්‍රියාවලියක් වේ නම් එම ක්‍රියාවලිය (හෝ ක්‍රියාවලි කාණ්ඩය) වැදගත් නොවේ.